

POLITYKA ZAPOBIEGANIA PRZEMOCY I NĘKANIU W SZKOLE

Młodzież ma prawo do nauki i przebywania w miłej i przyjaznej atmosferze, bez obawy, że zostanie w jakikolwiek sposób skrzywdzona. Nikomu nie wolno lekceważyć tego, jaki wpływ na kształtującą się osobowość ucznia może mieć nękanie, którego doświadcza w szkole. Wpływa ono również na jego poczucie bezpieczeństwa, własnej wartości, zarówno teraz, jak i w dorosłym życiu.

W Akademickim Dwujęzycznym Liceum Oxford Secondary School postawiliśmy sobie za cel stworzenie miłej, inspirującej, bezpiecznej i ciepłej atmosfery, wolnej od wszelkich przejawów przemocy zarówno tej psychicznej jak i fizycznej.

Uważamy, że jakakolwiek przemoc i nękanie są absolutnie niedopuszczalne. Żadna forma przemocy, nękania w szkole nie będzie tolerowana i akceptowana. Każdy uczeń powinien czuć się odpowiedzialnym za to i wiedzieć, że w każdej chwili może podzielić się swoimi spostrzeżeniami dotyczącymi niewłaściwych zachowań w szkole zarówno w odniesieniu do własnej osoby jak i do rówieśników.

Jest zatem obowiązkiem uczniów poinformować nauczycieli, pedagoga, psychologa lub Dyrekcję o każdym rodzaju przemocy (nękanii) jaki ma miejsce na terenie szkoły.

PRZEMOC

Przemoc rówieśnicza to pojęcie bardzo złożone i trudne do jednoznacznego zdefiniowania, w polskim prawie w zasadzie nie występuje. W prawnym zdefiniowaniu przemocy rówieśniczej mogą być pojęcia przemocy w rodzinie:

„należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób (...), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2005.180.1493 ze zm.)

Przemoc w szkole rozumiana jest jako świadome, zamierzone działanie, mające na celu wyrządzenie szkody drugiej osobie (fizycznej, psychicznej lub materialnej).

BULLYING CZYLI NĘKANIE

W szkole najczęstszym aktem przemocy rówieśniczej jest nękanie, które w angielskim języku określane jest jako BULLYING. Nękanie jest wykorzystywaniem słabszych przez silniejszych. Sprawca ma nad ofiarą przewagę. Może to być przewaga siłowa lub społeczna. Sprawcą może być jedna osoba lub grupa osób. Często polega na groźbach, wyśmiewaniu, obgadywaniu, wykluczaniu, zawstydzaniu, zastraszaniu, szantażowaniu, powtarzającym się okrucieństwie czy też zmuszaniu ofiary przemocy do robienia, wbrew jej woli, tego czego chce sprawca. O nękanii mówimy wtedy, kiedy te sytuacje się powtarzają, w przypadku jednorazowych aktów przemocy nie mamy jeszcze do czynienia z nękaniiem.

Nękanie z reguły przybiera jedną z czterech form:

1. Odnośnienie się w sposób niemiły do kolegów, rozpowszechnianie plotek, wykluczanie, dręczenie, dokuczanie, izolowanie od grupy;
2. Fizyczne popychanie, kopanie, uderzanie, szturchanie i stosowanie każdej innej formy przemocy fizycznej;
3. Przezywanie, szydzenie, wyśmiewanie, zastraszanie, zawstydzanie;
4. Nękanie przez telefon, smsy oraz za pomocą internetu (cyberprzemoc): groźby, nieprzyzwoite treści, podszywanie się pod daną osobę, zamieszczanie zdjęć bez zgody zainteresowanego, jawne odrzucanie i wyśmiewanie kogoś na grupach społecznościowych itp.

Inne formy przemocy szkolnej:

- zabieranie przedmiotów, wymuszanie pieniędzy, niszczenie własności, namawianie do niewłaściwego zachowania (aktów fizycznych lub słownych).

Nękanie lub inne formy przemocy mogą dotyczyć każdego, niezależnie od jego wyglądu, umiejętności, zdolności czy sprawności fizycznej. Niektóre osoby mogą wyglądać lub zachowywać się tak, że inni częściej im dokuczają, jednak to nie one są za to odpowiedzialne. Konsekwencje przemocy ponoszą wszyscy uczestnicy takich sytuacji. Ofiary przeżywają trudne emocje, poczucie poniżenia i upokorzenia, wstyd, lęk, rozpacz i smutek.

CELE OGÓLNE POLITYKI:

1. Eliminowanie zachowań agresywnych i przemocy wśród uczniów.
2. Wzrost poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole.
3. Integracja uczniów w szkole i wzmocnienie więzi między uczniami, nauczycielami i rodzicami we wspólnym działaniu na rzecz przeciwdziałania przemocy i nękanii.

Cele dla uczniów:

- obniżenie zachowań przemocowych i agresywnych wśród dzieci;
- wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa ucznia w szkole i klasie;
- uczenie dzieci zasad pozytywnego kontaktu i budowania relacji koleżeńskich;
- poszerzanie wiedzy teoretycznej i praktycznej z zakresu umiejętności społeczno-emocjonalnych;
- uświadamianie konsekwencji swoich niewłaściwych zachowań;
- wyposażenie ucznia w umiejętności odpowiedniego reagowania na pojawiające się akty agresji rówieśniczej oraz szerzej rozumianej przemocy;
- wzmacnianie zaufania ucznia do nauczycieli, motywowanie do zwracania się o pomoc w sytuacjach trudnych.

Cele dla nauczycieli:

- wzrost wiedzy na temat zjawiska przemocy rówieśniczej;
- wzrost kompetencji nauczycieli w zakresie radzenia sobie w sytuacji przemocy;
- nauka systemowego myślenia o profilaktyce przemocy;
- nauka diagnozowania i rozpoznawania przemocy w klasach;
- przygotowanie nauczycieli do skutecznego reagowania i pomagania dzieciom w sytuacjach przemocy (przeprowadzanie interwencji, rozmawianie ze sprawcami i ofiarami, wzajemna współpraca, współpraca z rodzicami).

Cele dla rodziców:

- uwrażliwianie na problem przemocy wśród dzieci (wzrost wiedzy i kompetencji wychowawczych);
- zwiększenie współpracy ze szkołą – obserwowanie zachowania dziecka;
- pokazanie roli i znaczenia rodziny w kształtowaniu zachowania i myślenia dzieci.

Realizacja powyższych celów będzie możliwa dzięki następującym działaniom:

1. PROFILAKTYKA
2. INTERWENCJA
3. EWALUACJA

PROFILAKTYKA

Działania profilaktyczne to system wczesnego zapobiegania, wyprzedzający pojawienie lub nasilenie się problemu. Kładzie nacisk na edukację rodziców, nauczycieli i uczniów w zakresie zjawiska przemocy i sposobów jej przeciwdziałania, współpracę szkoły z przedstawicielami środowiska lokalnego oraz konkretne procedury. Wszyscy uczniowie i rodzice powinni znać Politykę Zapobiegania Przemocy i Nękanii w Szkole i wiedzieć jak należy postąpić i do kogo się zwrócić w razie wystąpienia takich przypadków. Dlatego działania te obejmują następujące aktywności:

- Zapoznanie na początku roku szkolnego uczniów oraz ich rodziców z Polityką Zapobiegania Przemocy i Nękanii w Szkole. Potwierdzeniem będzie pisemny podpis ucznia oraz jego rodzica.
- Przypomnienie uczniom na początku roku przez wychowawców wewnątrzszkolnego systemu oceniania zachowania.

- Przeprowadzanie diagnozy problemu przemocy w szkole oraz innych działań zagrażających bezpieczeństwu uczniów, badania ankietowe.
- Prowadzenie zajęć o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym dla uczniów.
- Pomoc psychologiczno-pedagogiczna uczniom, a w szczególności ofiarom oraz sprawcom przemocy.
- Włączenie się w ogólnopolskie akcje przeciwko przemocy.
- Zapraszanie członków innych instytucji lub osób zajmujących się omawianym zagadnieniem.
- Organizowanie konkursów dla uczniów o charakterze profilaktycznym.
- Współpraca z rodzicami – informowanie ich o działaniach podjętych przez Szkołę oraz włączanie ich w działania inicjowane przez nią.

INTERWENCJA

Działania interwencyjne mają na celu reagowanie w sytuacji przemocy oraz rozwiązanie pojawiających się problemów.

Obejmują one:

- Udzielenie pomocy, zapewnienie bezpieczeństwa osobom, których dotyczy sytuacja.
- Diagnozę sytuacji – obserwacja, rozmowa (opisanie zdarzenia, na bieżąco uaktualnianie zapisów w postaci notatek przez wychowawcę bądź pedagoga/psychologa szkolnego).
- O zaistniałym zdarzeniu niezwłocznie zostaną poinformowani wszyscy nauczyciele mający kontakt ze sprawcą i z ofiarą nękania/ przemocy.
- Rodzice zostaną zawiadomieni o zaistniałej sytuacji i będą na bieżąco informowani o postępach w sprawie.
- Podjęte zostaną konsekwencje w stosunku do ucznia zgodne z postanowieniami zapisanymi w Statucie Szkoły.
- Jeśli tego będzie wymagała sytuacja, zostanie wezwana Policja, bądź inne instytucje.
- Informacja o zdarzeniu dotyczącym nękania czy przemocy zostanie na wniosek Dyrekcji wpisana do akt/ dokumentacji szkolnej sprawy, która towarzyszy uczniowi na każdym etapie edukacyjnym. Jeśli sprawca okaże skruchę, zadośćuczyni ofierze nękania/przemocy i widoczna będzie poprawa zachowania, Rada Pedagogiczna może podjąć uchwałę o wykreśleniu z akt zaistniałego zdarzenia.

EWALUACJA

Pod koniec roku szkolnego dokonana zostanie analiza i ocena wykonywanych działań w obrębie Polityki Zapobiegania Przemocy

i Nękania w Szkole oraz zostaną uwzględnione kierunki zmiany bądź udoskonalenia jej z punktu widzenia określonej celowości (wnioski z Rady Pedagogicznej).

Załącznik 1.

Zachowania pożądane w Szkole zgodne z Program Wychowawczym Szkoły:

Wzorowy absolwent/uczeń Szkoły Oxford:

1. Stanowi wzór do naśladowania dla wszystkich uczniów szkoły.
2. Spełnia wymagania na ocenę wzorową.
2. W pełni przestrzega praw i obowiązków ucznia zawartych w Statucie Akademickiego Dwujęzycznego Liceum Oxford Secondary School.
3. Ma poczucie własnej godności i wartości.
4. Wiedzę i umiejętności potrafi zastosować w praktyce i jest dobrze przygotowany do następnego etapu nauki.
5. Odróżnia dobro od zła w oparciu o uniwersalne wartości.
6. Wie co oznacza empatia i potrafi podejmować pracę zespołową.
7. Radzi sobie ze stresem.
8. Jest otwarty na innych, szczerzy i życzliwy.
9. Jest asertywny, umie bronić swoich potrzeb oraz innych, szanując przy tym drugą osobę.
10. Dbą o swoje zdrowie i otoczenie, dostrzega problemy i zagrożenia ekologiczne.
11. Potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy.

12. Wierzy w swoje możliwości.
13. Jest samodzielny, uczciwy, tolerancyjny, odpowiedzialny i twórczy.
14. Zna swoje słabe i mocne strony, ma sprecyzowane zainteresowania i wie, jak je rozwijać.
15. Rozumie potrzebę pielęgnowania tradycji, zna i szanuje polskie dziedzictwo kulturowe (także dziedzictwo swojego kraju skąd pochodzi) i jest otwarty na europejskie i światowe wartości kulturowe.
16. Docenia wartość rodziny, zna i akceptuje swoje w niej miejsce.
17. Jest człowiekiem i obywatelem uczciwym, zawsze przestrzegającym zasad, odpowiedzialnym, szanującym siebie i innych, wykazującym troskę o innych.

Załącznik 2.

Procedura „Notatki ze zdarzenia”

1. Każdy nauczyciel, który zauważy niewłaściwe zachowanie, agresję lub przemoc (psychiczną lub fizyczną) ma obowiązek natychmiast (bez wcześniejszego upomnienia) wyjaśnić sytuację. Jeżeli jest taka potrzeba to nauczyciel prosi o pomoc pedagoga lub osoby z sekretariatu o chwilową opiekę nad klasą.
2. Do wyjaśnienia pomocne są mu osoby biorące czynny udział, ale również świadkowie.
3. Od razu spisywana jest notatka* w obecności uczniów. Notatka może być spisana na zwykłej kartce, jeżeli nie ma możliwości użycia druku.
4. Pod notatką podpisuje się każdy, kto brał udział w zdarzeniu (również świadkowie). W sytuacji, kiedy sprawca całego zdarzenia nie chce przyznać się i podpisać notatki, czynią to pozostałe osoby. W notatce może znaleźć się informacja, że „zdaniem Tomka wyglądało to tak, jednak Piotr twierdzi, że było to tak...”. W sytuacji „jeden na jeden” bez obecności świadków, bardzo ciężko rozwiązać sytuację, jednak ta notatka spowoduje ujęcie pierwszej wersji wydarzeń.
5. Nauczyciel przekazuje informację wychowawcy/pedagogowi w celu ustalenia konsekwencji. Sam lub po konsultacji z wychowawcą/pedagogiem wybiera rodzaj konsekwencji i monitoruje jej wykonanie.
6. Nauczyciel wpisuje negatywną ocenę zachowania do dziennika wraz z informacją o konsekwencji, pisze wiadomość do rodzica z informacją o zaistniałej sytuacji (jak jest możliwość to dołącza skan notatki lub pisze ustaloną wersję wydarzeń z notatki).
7. O zdarzeniu informujemy Dyrektora lub wicedyrektora, a notatkę wkładamy do segregatora (teczki) wychowawcy.
O poważnych naruszeniach bezpieczeństwa uczniów obowiązkowo muszą być poinformowani dyrektor oraz wicedyrektor szkoły.

*Druki pustych „notatek ze zdarzenia” znajdują się w gabinecie dyrektora szkoły, pokoju nauczycielskim, w gabinecie pedagoga oraz w teczce wychowawcy.

Akademickie Dwujęzyczne Liceum Oxford Secondary School w Bielsku-Białej

Załącznik 3.
Wzór „Notatki ze zdarzenia”

OPIS ZDARZENIA

Data zdarzenia:
Kogo dotyczyło:
Nauczyciel uczestniczący:
Nauczyciel biorący dodatkowo udział:

Opis
wydarzenia:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zakończenie zdarzenia
(konsekwencje)

.....
.....

.....
Podpisy uczniów

.....
Podpis nauczyciela